

Íslenska kosningarannsóknin
1983
Spurningalisti

Ólafur Þ. Harðarson

HÁSKÓLI ÍSLANDS

ATHUGASEMD:

Ekki er fullt samræmi á milli tölugilda svarmöguleika í spurningalistanum og í gagnasafninu í Íslensku kosningarannsókninni árið 1983.

Rétt tölugildið fyrir svarmöguleika í gagnasafninu má sjá í skrá sem inniheldur upplýsingar um breytur og kóðun fyrir Íslensku kosningarannsóknina árið 1983.

Upplýsingar um svarenda, skráð samkvæmt upplýsingum úr úrtaki

Númer svarenda, „string“ breyta:

Spannar frá 1001 til 3033

Fæðingarár:

Spannar frá 1901 til 1963

Kyn:

1. Karl
2. Kona

Póstnúmer:

Spannar frá 101 til 900

Kjördæmi:

1. Reykjavíkurborgkjördæmi
2. Reykjaneskjördæmi
3. Vesturlandskjördæmi
4. Vestfjarðakjördæmi
5. Norðurlandskjördæmi vestra
6. Norðurlandskjördæmi eystra
7. Austurlandskjördæmi
8. Suðurlandskjördæmi

SPURNINGALISTI

- 1. Telur þú þig hafa mjög mikinn áhuga á stjórnámálum, mikinn áhuga, nokkurn áhuga, lítinn áhuga, eða hefur þú engan áhuga á stjórnámálum?**
 1. Mjög mikinn áhuga
 2. Mikinn áhuga
 3. Nokkurn áhuga
 4. Lítinn áhuga
 5. Engan áhuga
 9. Veit ekki

- 2. Nú ætla ég að lesa upp fyrir þig nöfn dagblaðanna í stafrófsröð, og langar að biðja þig að að segja til um fyrir hvert blað hversu oft það komi fyrir þín augu. Ef við byrjum á Alþýðublaðinu, myndir þú segja að þú sjáir það daglega, oft, sjaldan eða aldrei? Hvað um DV, sérð þú það daglega, oft, sjaldan eða aldrei? En Morgunblaðið? Og Tímenninn? En Þjóðviljann?**
 1. Daglega
 2. Oft
 3. Sjaldan
 4. Aldrei
 7. Neitar að svara
 8. Veit ekki

- 3. Finnst þér stjórnámálamönnum yfirleitt vera treystandi, finnst þér mörgum þeirra vera treystandi, er sumum treystandi, fáum eða kannski engum?**
 1. Yfirleitt
 2. Mörgum
 3. Sumum
 4. Fáum
 5. Engum
 9. Veit ekki

- 4. Svo við víkjum að einstökum málaflokkum, - ef við tökum fyrst tilraunir til að tryggja konum jafna stöðu á við karla, finnst þér þessi þróun hafa gengið alltof langt, finnst þér hún hafa gengið helst til langt, gengið hæfilega langt, gengið helst til skammt eða gengið allt of skammt?**
 1. Gengið alltof langt
 2. Gengið helst til of langt
 3. Gengið hæfilega langt
 4. Gengið helst til of skammt
 5. Gengið alltof skammt.
 9. Veit ekki

- 5. Hvað um það að núna hafa konur rýmri rétt til fóstureyðinga en þær höfðu áður, finnst þér þetta hafa gengið allt of langt, gengið helst til of langt, vera hæfilegt eins og það er núna, gengið helst til skammt eða gengið allt of skammt?**
 1. Gengið alltof langt

2. Gengið helst til of langt
3. Gengið hæfilega langt
4. Gengið helst til of skammt
5. Gengið alltof skammt.

9. Veit ekki

6. **Hvað finnst þér um þá tillögu sem stundum hefur komið fram, að selja ætti bjór í áfengisútsölum á Íslandi, ert þú sammála henni, ósammála eða finnst þér þetta ekki skipta neinu máli? Ef sammála: Finnst þér þetta mjög æskilegt eða frekar æskilegt? Ef ósammála: Finnst þér þetta mjög óæskilegt eða frekar óæskilegt?**

1. Sammála – mjög æskilegt
2. Sammála – frekar æskilegt
3. Skiptir engu máli
4. Ósammála – frekar óæskilegt
5. Ósammála – mjög óæskilegt

9. Veit ekki

7. **Mikið hefur verið deilt um varnarsamning Íslendinga og Bandaríkjamanna. Sumir eru meðmæltir veru bandaríska herliðsins hér, aðrir eru á móti. Ert þú hlynnt/ur veru þess hér, andvíg/ur eða finnst þér þetta ekki skipta máli? Ef með: Er þú afgerandi þeirrar skoðunar eða frekar? Ef andvíg/ur: Ert þú afgerandi þeirrar skoðunar eða frekar?**

1. Afgerandi með
2. Frekar með
3. Skiptir ekki máli
4. Frekar andvíg/ur
5. Afgerandi andvíg/ur

8. Neitar að svara

9. Veit ekki

8. **Við höfum tekið saman nokkrar setningar sem stundum heyrast í umræðum um stjórnsmál. Nú langar okkur til að vita hvað þér finnst um þessar staðhæfingar. Fyrsta setningin er: „Varanlegar og raunhæfar kjarabætur nást því aðeins að í landinu sé ríkisstjórn sem hafi náði samstarf við verkalýðsfélögin og taki mikið tillit til þeirra“. Ert þú sammála þessu, ósammála eða finnst þér þetta ekki skipta máli? Ef sammála eða ósammála: Ert þú afgerandi þeirrar skoðunar eða frekar?**

1. Afgerandi sammála
2. Frekar sammála
3. Skiptir ekki máli
4. Frekar ósammála
5. Afgerandi ósammála

8. Neitar að svara

9. Veit ekki

9. **Næsta setning er: „Nauðsynlegt er að gera meira til að jafna aðstöðumuninn milli landsbyggðarinnar og höfuðborgarsvæðisins“. Ert þú sammála þessu, ósammála eða finnst þér þetta ekki skipta máli? Ef sammála eða ósammála: Ert þú afgerandi þeirrar skoðunar eða frekar?**

1. Afgerandi sammála
2. Frekar sammála

3. Skiptir ekki máli
4. Frekar ósammála
5. Afgerandi ósammála

8. Neitar að svara
9. Veit ekki

10. Næsta setning er: „Hægfara lausn á verðbólguvandnum er óframkvæmanleg. Rétt leiðin er að stefna á skjóta lausn með strangri aðhaldsstefnu og hörku gagnvart kröfugerðarhópum“. Ert þú sammála þessu, ósammála eða finnst þér þetta ekki skipta máli? Ef sammála eða ósammála: Ert þú afgerandi þeirrar skoðunar eða frekar?

1. Afgerandi sammála
2. Frekar sammála
3. Skiptir ekki máli
4. Frekar ósammála
5. Afgerandi ósammála

8. Neitar að svara
9. Veit ekki

11. Allir flokkar ættu að halda opin prófkjör þar sem stuðningsmenn jafnt sem meðlimir flokkanna gætu valið um röð efstu manna á lista. Ert þú alveg sammála, frekar sammála, ert þú blandin/n í afstöðu þinni, frekar ósammála eða algerlega ósammála?

1. Alveg sammála
2. Frekar sammála
3. Blandin/n
4. Frekar ósammála
5. Algerlega ósammála

8. Neitar að svara
9. Veit ekki

12. Samvinna við erlenda aðila um stóriðjufyrirtæki kemur aðeins til greina ef Íslendingar eiga a.m.k. helming í fyrirtækjunum. Ert þú alveg sammála, frekar sammála, með blendna afstöðu, frekar ósammála eða algerlega ósammála?

1. Alveg sammála
2. Frekar sammála
3. Blandin/n
4. Frekar ósammála
5. Algerlega ósammála

8. Neitar að svara
9. Veit ekki

13. Gera þarf stórátak til að draga úr landbúnaðarframleiðslu, því nú er þar um offramleiðslu að ræða sem bitnar á skattgreiðendum. Ert þú alveg sammála, frekar sammála, blandin/n, frekar ósammála eða algerlega ósammála?

1. Alveg sammála
2. Frekar sammála
3. Blandin/n
4. Frekar ósammála

5. Algerlega ósammála

8. Neitar að svara

9. Veit ekki

14. Íslendingar ættu að þiggja gjald fyrir veru bandaríska herliðsins hér á landi. Ert þú alveg sammála, frekar sammála, blendin/n, frekar ósammála eða algerlega ósammála?

1. Alveg sammála

2. Frekar sammála

3. Blendin/n

4. Frekar ósammála

5. Algerlega ósammála

8. Neitar að svara

9. Veit ekki

15. Skatta ætti að minnka, jafnvel þótt það merkti að draga yrði úr opinberri þjónustu, svo sem í heilbrigðismálum, menntamálum, eða almannatryggingum. Ert þú alveg sammála, frekar sammála, blendin/n, frekar ósammála eða algerlega ósammála?

1. Alveg sammála

2. Frekar sammála

3. Blendin/n

4. Frekar ósammála

5. Algerlega ósammála

8. Neitar að svara

9. Veit ekki

16. Helst ættu öll atkvæði á landinu að gilda jafnt við úthlutun þingsæta. Ert þú alveg sammála, frekar sammála, blendin/n, frekar ósammála eða algerlega ósammála?

1. Alveg sammála

2. Frekar sammála

3. Blendin/n

4. Frekar ósammála

5. Algerlega ósammála

8. Neitar að svara

9. Veit ekki

17. Stjórnvöld eiga að leggja áherslu á að halda uppi fullri atvinnu, jafnvel þótt fyrirtæki séu óhagkvæm í rekstri. Ert þú alveg sammála, frekar sammála, blendin/n, frekar ósammála eða algerlega ósammála?

1. Alveg sammála

2. Frekar sammála

3. Blendin/n

4. Frekar ósammála

5. Algerlega ósammála

8. Neitar að svara

9. Veit ekki

- 18a. Ef við snúum okkur að spurningunni um hvort Ísland ætti að vera áfram í Atlantshafsbandalaginu,– er það mál sem þú hefur skoðun á?**
1. Já[polintr]
 2. Nei
 8. Neitar að svara
- 18b. Ýmsir telja að Ísland ætti að vera áfram í Atlantshafsbandalaginu, á meðan aðrir telja að Íslendingar ættu að segja sig úr því. Hver er þín skoðun?**
1. Vera áfram
 2. Segja sig úr
 8. Veit ekki
- 19. Sumir kjósa alltaf í Alþingiskosningum og sumir kjósa aldrei. Ef þú hugsar um tímenn síðan þú fékkst kosningarétt, heldur þú þá að þú hafir alltaf kosið í Alþingiskosningum, oftast, sjaldan eða aldrei?**
1. Alltaf
 2. Oftast
 3. Sjaldan
 4. Aldrei
 8. Neitar að svara
 9. Veit ekki
- 20. Sumir kjósa alltaf sama flokkinn í Alþingiskosningum, og sumir kjósa venjulega ýmsa flokka á víxl. Hefur þú alltaf kosið sama flokkinn í Alþingiskosningum, hefur þú venjulega kosið sama flokkinn eða hefur þú venjulega kosið ýmsa á víxl?**
1. Alltaf sama
 2. Venjulega sama
 3. Venjulega ýmsa á víxl
 8. Neitar að svara
 9. Veit ekki
- 21a. Nú langar mig til að spyrja um viðhorf þín til stjórnmálaflokkana. Ég vil minna þig á að allar upplýsingar sem þú kannt að veita eru fyllsta trúnaðarmál. Margir líta á sig sem stuðningsmenn ákveðinna flokka. Lítur þú almennt á þig sem stuðningsmann einhvers flokks á eða samtaka?**
0. Já, Alþýðuflokksins
 1. Já, Framsóknarflokksins
 2. Já, Sjálfstæðiflokksins
 3. Já, Alþýðubandalagsins
 4. Já, Bandalags jafnaðarmanna
 5. Já, Kvennaframboðsins/Kvennalistsins
 6. Já, annað. Hvað?
 7. Nei → Næst spurning 22
 8. Neitar að svara → Næst spurning 24
 9. Veit ekki → Næst spurning 22

21b. Myndir þú segja að þú værir mjög harður/hörð _____ (viðeigandi flokkur), nokkuð harður/hörð eða ekki mjög harður/hörð?

- 1. Mjög harður/hörð → *Næst spurning 23*
- 2. Nokkuð harður/hörð → *Næst spurning 23*
- 3. Ekki mjög harður/hörð → *Næst spurning 23*

- 9. Veit ekki → *Næst spurning 23*

22. Finnst þér þú samt standa einhverjum flokki eða samtökum svolítið nær en hinum?

- 1. Já, Alpýðuflokki
- 2. Já, Framsóknarflokki
- 3. Já, Sjálfstæðisflokki
- 4. Já, Alpýðubandalaginu
- 5. Já, Bandalagi jafnaðarmanna
- 6. Já, Kvænnaframboðinu/Kvænnaframsóknarflokknum
- 7. Já, annað. Hvað?
- 8. Nei → *Næst spurning 24*

- 9. Veit ekki/Neitar að svara → *Næst spurning 24*

23a. Ert þú meðlimur í _____ (Nafn á flokki sem nefndur var í 21.a eða 22)

- 1. Já
- 2. Nei

- 8. Neitar að svara
- 9. Veit ekki

23b. Gætir þú hugsað þér að vera meðlimur í _____ (Nafn á flokki sem nefndur var í 21.a eða 22)

- 1. Já[polintr]
- 2. Nei

- 8. Neitar að svara
- 9. Veit ekki

24. Oft er rætt um hægri og vinstri í stjórnmálum. Telur þú þig almennt vera til hægri í stjórnmálum, til vinstri eða tilheyrir þú miðju stjórnmálanna?

- 1. Hægri
- 2. Vinstri
- 3. Miðja

- 9. Veit ekki

25. En ef þú veltir því fyrir þér hvernig gömlu stjórnmálaflokkarnir fjórir standa að þessu leyti. Svo við byrjum á Alpýðuflokknum, finnst þér hann vera til hægri, vinstri eða fyrir miðju stjórnmálanna? En Framsóknarflokkurinn? Hvað um Sjálfstæðisflokkinn? Og Alpýðubandalagið? Ef fleiri en einn flokkur lendir í einhverjum dálkanna „hægri“, „miðja“ eða „vinstri“, biðjið viðkomandi að raða viðkomandi flokkum frá hægri til vinstri – gefið flokknum þá númer þannig að sá sem sé lengst til vinstri frá tölugildið 1, næst lengst til hægri 2, o.s.frv.

- 1. Hægri

2. Vinstri
3. Miðja

9. Veit ekki

26. Nú langar mig að biðja þig um að raða gömlu flokkunum fjórum, þ.e.a.s. Alþýðuflokknum, Framsóknarflokknum, Sjálfstæðisflokknum og Alþýðubandalaginu eftir því hversu vel eða illa þér líkar við þá. Hvaða flokk líkar þér almennt verst við? En næst verst? Og næst best? Og hvern best?

1. Verst
2. Næst verst
3. Næst best
4. Best

9. Veit ekki

27a. Hefur þú einhverntíma kosið í prófkjöri eða forvali einhvers stjórnálflokks fyrir Alþingiskosningar?

1. Já
2. Nei

→ Næst spurning 28

8. Neitar að svara
9. Veit ekki

→ Næst spurning 28

→ Næst spurning 28

27b. Tókst þú þátt í einhverju slíku prófkjöri eða forvali fyrir kosningarnar núna?

1. Já
2. Nei

→ Næst spurning 28

8. Neitar að svara
9. Veit ekki

→ Næst spurning 28

→ Næst spurning 28

27c. Viltu segja mér hjá hverjum það var?

Skráið svar hér: _____

28a. Ef við rifjum nú upp einstakar kosningar sem farið hafa fram í landinu á undanförunum árum, - kaust þú í þingkosningunum 1978?

1. Já
2. Nei

→ Næst spurning 29

8. Neitar að svara
9. Veit ekki

→ Næst spurning 29

→ Næst spurning 29

28b. Má ég spyrja hvaða flokk eða lista þú hafir kosið þá?

Svar: _____

29a. Hvað með þingkosningarnar í desember 1979?

1. Kaus
2. Kaus ekki

→ Næst spurning 30

8. Neitar að svara → *Næst spurning 30*
9. Veit ekki → *Næst spurning 30*

29b. Vilt þú segja mér hvaða flokk eða lista þú kaust þá?

Svar: _____

30a. En í þingkosningunum 23. apríl síðastliðinn?

1. Kaus
2. Kaus ekki → *Næst spurning 31*
8. Neitar að svara → *Næst spurning 31*
9. Veit ekki → *Næst spurning 31*

30b. Hvaða lista kaust þú þá?

Svar: _____

31a. Hugleiddir þú einhvern tíma að kjósa einhverja aðra fyrir síðustu kosningar? Ef já: Hverja?

1. Já. Hverja? _____
2. Nei → *Næst spurning 32*

8. Neitar að svara → *Næst spurning 32*
9. Veit ekki → *Næst spurning 32*

31b. Hve löngu fyrir kosningar ákvaðst þú þig endanlega?

Skrifið svar hér: _____

31c. Ef kosið yrði aftur á næstunni, heldurðu þá að þú myndir kjósa það sama og síðast, eða eitthvað annað?

1. Sama og síðast
2. Eitthvað annað
8. Neitar að svara
9. Veit ekki

32. Hvar á landinu ert þú alin/n upp? Fáðu staðarnafn og sýslu. Einnig verður að vera ljóst hvort um var að ræða sveit eða kaupstú/kaupstað. Gerið ljóst ef þörf krefur að einkum er átt við aldurinn 8-16.

Staður og sýsla: _____

1. Sveit
2. Kaupstú/kaupstaður

8. Neitar að svara
9. Veit ekki

33a. Hvaða atvinnu stundaði faðir þinn yfirleitt þegar þú varst unglingur? Fáðu starfsheiti og starfslýsingu. Ljóst verður að vera hvort starfið fellur undir líkamlega

eða ólíkamlega vinnu. (Ef faðir var ekki á heimili, spyrjið um heimilisföður. Einkum er miðað við tímann þegar svarandi var 12-17 ára).

Starfsheiti: _____

Starfslýsing: _____

33b. En móðir þín?

Starfsheiti: _____

Starfslýsing: _____

34. Veist þú hvaða flokk faðir þinn studdi helst meðan þú varst að alast upp? Ef já: hvaða flokkur var það?

1. Já, Alþýðflokkinn
2. Já, Framsóknarflokkinn
3. Já, Sjálfstæðisflokkinn
4. Já, Kommúnistafll./Sósíalistafll./Alþýðubandalagið
5. Já, annað. Hvað
6. Já, hann studdi engan/ýmsa
7. Já (vill ekki gefa upp hvaða flokk)
8. Nei, vissi ekki hverja hann studdi
9. Nei, man það ekki

35. Hvað með móður þína?

1. Já, Alþýðflokkinn
2. Já, Framsóknarflokkinn
3. Já, Sjálfstæðisflokkinn
4. Já, Kommúnistafll./Sósíalistafll./Alþýðubandalagið
5. Já, annað. Hvað
6. Já, hún studdi engan/ýmsa
7. Já (vill ekki gefa upp hvaða flokk)
8. Nei, vissi ekki hverja hún studdi
9. Nei, man það ekki

36. Þekkir þú einn eða fleiri Alþingismenn persónulega? Ef spurt: Nóg að sé málkunnugur.

1. Þekki engan
2. Þekki einn
3. Þekki tvo eða fleiri

8. Neitar að svara
9. Veit ekki

37a. Hefur þú lokið einhverju námi eftir 15 ára aldur?

1. Já
2. Nei → *Næst spurning 38*
3. Neitar að svara → *Næst spurning 38*

37b. Í hvaða grein var það? Frá hvaða skóla? Hvenær? Skráið einnig starfsréttindanámskeið ef þau eru nefnd

Grein: _____
Skóli: _____
Ártal: _____

38. Hversu mörg ár, á að giska, hefur þú gengið í skóla að meðtaldri skólaskyldu?

Fjöldi ára í skóla: _____

39. Hefur þú að jafnaði verið virk/ur í atvinnulífinu undanfarna 3-4 mánuði, eða hefur þú aðallega verið í einhverju öðru? Nefna má fleiri en eitt atriði – ef einhverjir af liðum 1-3 eru nefndir, fylgið í öllum tilfellum þeim fyrirmælum sem við þá eru gefin

1. Já → *Næst spurning 40*
2. Nei, er atvinnulaus nú en vann áður úti → *Næst spurning 40*
3. Nei, hætt/ur sakir aldurs/örorku → *Næst spurning 40*
4. Nei, nemi → *Næst spurning 42*
5. Nei, heimavinnandi → *Næst spurning 42*
6. Nei, aðrir sem ekki eru virkir í atvinnulífinu t.d. hafa aldrei unnið úti → *Næst spurning 42*
9. Veit ekki → *Næst spurning 42*

40. Hvert er þitt meginstarf? Ef hætt/ur eða atvinnulaus, þá síðast þegar viðkomandi vann. Fáíð starfsheiti og starfslýsingu. Hafið reiti að neðan til hliðsjónar.

Starfsheiti: _____
Starfslýsing: _____

Vinnur hjá: Einkafyrirtæki, hinu opinbera, félagasamtökum, blandað(hvernig)

Viðkomandi er: Einyrki, launþegi, atvinnurekandi

Viðkomandi vinnur: Líkamlega vinnu, ólíkamlega vinnu

Fyrirtækið fæst einkum við: Landbúnað, fiskveiðar, fiskiðnað, annað iðnað, rafveitur og vatnsveitur, byggingarstarfsemi, samgöngur, verslun og viðskipti, aðra þjónustu

41. Er þú meðlimur í stéttarfélagi eða hagsmunasamtökum tengdum atvinnulífinu (núna)? Ef já: biðjið um nafn þess félags sem viðkomandi er meðlimur í á einstaklingsgrundvelli, t.d. „vörubílstjórafélagið Neisti“ en ekki „Landssamband Vörubifreiðarstjóra“ eða „ASÍ“. Fáíð samt td. „ASÍ“ frekar en ekkert, ef veit ekki.

1. Nei
2. Já. Hvaða? _____
9. Veit ekki

42. Ert þú gift/ur eða í sambúð?

1. Já
2. Nei _____

8. Neitar að svara

43. Hefur maki þinn að jafnaði verið virkur í atvinnulífinu undanfarna 3-4 mánuði, eða hefur hann/hún aðallega verið í einhverju öðru? Ef einhverjir af liðum 1-3 eru nefndir, fylgið í öllum tilfellum þeim fyrirmælum sem við þá eru gefin. Nefna má fleiri en eitt atriði.

1. Já → *Næst spurning 44*
2. Nei, er atvinnulaus nú en vann áður úti → *Næst spurning 44*
3. Nei, hætt/ur sakir aldurs/örorku → *Næst spurning 44*
4. Nei, nemi → *Næst spurning 46*
5. Nei, heimavinnandi → *Næst spurning 46*
6. Nei, aðrir sem ekki eru virkir í atvinnulífinu t.d. hafa aldrei unnið úti → *Næst spurning 46*
9. Veit ekki → *Næst spurning 46*

44. Hvert er meginstarf maka þíns? Ef hætt/ur eða atvinnulaus, þá síðast þegar viðkomandi vann. Fáid starfsheiti og starfslýsingu.

Starfsheiti: _____

Starfslýsing: _____

45. Er maki þinn meðlimur í stéttarfélagi eða hagsmunasamtökum tengdum atvinnulífinu (núna)? Ef já: Biðjið um nafn þess félags sem viðkomandi er meðlimur í á einstaklingsgrundvelli

1. Nei
2. Já. Hvaða? _____

9. Veit ekki

46. Býrð þú í eigin húsnæði eða leigir þú?

1. Eigin húsnæði
2. Leigjandi
9. Annað. Hvað?